

Standaardisatieraad, 4 november 2021

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

Datum
19 oktober 2021

Bijlage(n)
Eerste teksten handreiking
archiveren by design.pdf

memo

Vaststelling eerste tekstuele uitwerkingen 'handreiking archiveren by design'

Gevraagd besluit

De standaardisatieraad wordt verzocht in te stemmen met de publicatie van de eerste tekstuele uitwerkingen van de 'handreiking archiveren by design'. De teksten zullen worden gepubliceerd als concepten waarop feedback gegeven mag worden.

1. Algemene toelichting

Er is momenteel veel belangstelling voor het onderwerp archiveren by design. De afgelopen jaren heeft een grote groep overheidsorganisaties eerste ervaringen hiermee opgedaan, een nog grotere groep heeft de ambitie om archiveren by design te gaan toepassen. Deze laatste groep is daarin vaak wat zoekende en heeft behoefte aan een instrument om ze op weg te helpen. Om die reden is het wenselijk om tussentijdse uitwerkingen van de handreiking alvast te publiceren. Dit voegt direct waarde toe voor de doelgroep. Bovendien kunnen we zo een bredere groep van deskundigen om feedback vragen.

Het is de bedoeling dat we de handreiking gaandeweg bijwerken en verbeteren aan de hand van de toenemende praktijkervaring in het veld.

2. Herziene outline

Op 26 november 2020 heeft de Standaardisatieraad het aanmeldformulier voor deze handreiking goedgekeurd. Dit formulier bevatte een eerste outline met de beoogde onderdelen waaruit de handreiking zou bestaan. Na bespreking met de redactiegroep, is besloten om deze te herzien. Hiervoor zijn twee redenen.

De eerste reden is dat de oorspronkelijke outline te veel algemene informatie zou bevatten, zoals een beschrijving van de totstandkoming van een informatiesysteem. De redactiegroep gaf hierop de feedback dat er veel informatie te vinden is over diverse methodieken (scrum, waterval e.d.) en het daarom niet van toegevoegde waarde is om die uitvoerig in de handreiking te beschrijven.

De tweede reden is dat een deel van de outline te veel gericht was op het creëren van bewustwording en het meekrijgen van niet-vakgenoten. Zowel de redactiegroep als de deelnemers aan de VNG-proeftuin 'Archive by design' typeerden deze insteek als Calimero-gedrag. Daarom is er voor gekozen om in de handreiking minder aandacht te besteden aan het overtuigen van de omgeving en in plaats daarvan strategieën centraal te stellen die zich in de praktijk bewezen hebben.

De nieuwe opzet is zodoende meer gericht op het organiseren van de randvoorwaarden en het treffen van maatregelen waarmee archiveren by design een standaard manier van werken wordt. Als uitgangspunt hiervoor nemen we de praktijkervaringen en succesverhalen van overheidsorganisaties die archiveren by design al met succes hebben geïmplementeerd.

Voor de handreiking zijn nu de volgende onderdelen voorzien:

1. Definitie, context en toelichting
 - a. Wat is archiveren by design?
 - b. Hoe kan ik deze handreiking gebruiken?
 - c. Waarom gebruik je archiveren by design?
 - d. Voor wie is de handreiking?
2. Module: Hoe organiseren we archiveren by design
Deze module beschrijft het inbedden van archiveren by design op organisatorisch niveau, door het treffen van maatregelen in de governance en de sturende, toetsende en inrichtende processen.
3. Module: Hoe pakken we het aan?
Deze module beschrijft de voornaamste activiteiten binnen archiveren by design.
4. Module: Wat moet ik kunnen?
Deze module beschrijft de benodigde kennis en competenties van de informatieprofessional die uitvoering geeft aan archiveren by design.
5. Module: Praktijkvoorbeelden
Deze module bevat praktijkverhalen waarin verschillende facetten van archiveren by design aan de orde komen. Hieruit destilleren we een overzicht van tips en leerpunten.

Vandaag staat de uitwerking van onderdeel 1 ter bespreking op de agenda.

3. Verder traject

Als de standaardisatieraad akkoord is, zullen we de eerste uitwerkingen laten redigeren door een communicatiemedewerker en vervolgens als concept publiceren op de website van het NA.

De uitwerking van de volgende module 'Hoe organiseren we archiveren by design' is inmiddels in een vergevorderd stadium. Het concept wordt de komende weken besproken met de redactiegroep en ter review voorgelegd aan de deelnemers van de VNG-proeftuin 'archive by design'.

Vanuit de VNG wordt een webinar over archiveren by design georganiseerd als onderdeel van de Week van Grip op Informatie. Tijdens dit webinar zal onder meer aandacht worden gegeven aan de handreiking.

Parallel interviewen we praktijkdeskundigen bij zowel centrale als decentrale overheden over een concrete casus waar zij aan werken. Hiermee bouwen we geleidelijk de module met praktijkvoorbeelden op.